

ZENSKÁ HLIDKA.

Ridi M. Burešová.

Die zpráv došlých z Čech, měla známá čičežská lékařka, dr. Růžena Wisteimová, v Prostějově přednášku na téma "Poměry mezi Čechy americkými." V řeči své učinila výrok, že nejvyšší Češi považováni za cikány jako dřívě, je to zásluhou jednoho z nejlepších českých lidí, prof. Massaryka. Lituji velice, že se podobně mohla vysloviti zde vchovaná žena česko-americká. Pokud mi známo, pohybovala se paní doktorová v Chicagu ve vybrané společnosti americké, jakou reprezentuje na př. Women club, jehož členkyněmi jsou nejprůběžnější čičežské ženy. Dále byla členkyní spolku lékařů a mimo to přátelila se se známou pracovnící v Social Settlement, s Miss McDowellovou. Jisto je, že podobné výroky o Čechích neslyšela v kruzích právě naznačených. Anoli, pak je snad poučila. Pochybujeme však, že by oni vzdělání Američkami měli předsudek takový proti Čechům před tím, než prof. Massaryk poprvé přijel do Ameriky. Nepopírám nikterak jeho schopnosti, aniž to, že posílání svoje vykonal. Popírám pouze tvrzení, že americký lid před příchodem Massarykovým o Čechích informován nebyl. Neopak. Před 38 roky již prof. rev. Khun řečnil a psal o Čechích v jazyku anglickém. Stejně pak činil Karel Jonáš, můj bratr Jan B. Letovský, redaktor "Slovana Amerického," professor státní louskové university, B. Šimek, prof. Nový z university v Ann Arbor, Mich., prof. Bouška z Ames, Ia., dr. Aleš Hrdlička, Tomáš Čapek, právník F. Štěpina z Chicaga, učitelky, sl. Gregorova a A. Nedobyřeh, pi. Humpal-Zemanová, profesoři bratři Zelených a Kovářik ze státní university minnesotské a mnozí jiní. Nebýtí toho, že paní doktorka stává nás tím v Čechách do špatného světla, jako bychom sami své zájmy zde hájiti nedověděli, nebyla bych si toho ani povšimnula. Jsem narozena zde v Americe již před 52ti roky a vím, že podobného předsudku proti nám vzdělání Američkami neměli již před 35ti roky. Proč tedy takové poznámky o nás? Od ženy zvláště? Špatné to pro nás vyznamenání! Potom však nesmíme se ani dosti málo diviti tomu, budou-li krajané naši v Čechách pohlediti na nás jako na polodivochy, našli-li jsme si pro sebe takové — mecenáše.

O EMANCIPACI ŽEN.

Uvažuje A. Kulíková.

"Rovné právo všem" je novodobé heslo, kterým zajisté mizí každý zbytek středověkého práva, jímž vládli silnější — muž — ženou. Před nedávnou ještě dabod byly neprovdané ženy jaksi předmětem úsměšku, pohrdání a politování. Jestli nyní čím tak nevzdělanci, jako by to byl kdo ví jaký hřích, ač oddavkami se každé ženě nebeská brána přímo neotevírá. Zaslouhuje starší svobodná osoba, která se poctivě živi, nikomu neubližuje, a žije tak, že skutečně v ničem nezavádá příčiny k pohoršení, proto snad výsměchu, že se provdávati nechce, a když povolá, aneb se provdávati nemohla, poněvadž neměla dost krásy neb věna? Jakou vinu má? Proč jí neuvědomějí pohrdají? Každý cit nesnese, by cestou obehodní nalezl sobě manželku, aby se tím vypínil sem mládí o vdávání! Či snad žena, kterou muž při každé příležitosti vystavuje v posměch a slihuje jí, že s ní v společném žití neumře, a která by se sama dovedla uživiti, má větší cenu než ta svobodná, která obětuje svůj život staré matičce, děle se s ní o výdělek v klidu a ze srdce?

Po mém náhledu zaslouhuje pořádná a hodná svobodná žena též vážnosti a úcty jako provdaná, ba snad ještě větší, poněvadž si dovede svojí existenci uhasiti sama. Když jsem meškala v Brně u prof. Riedingera, tu jsme učinily návrh, by všechny kandidátky porodnické byly oslovovány slovem "paní," byt' i byly svobodné, což pan profesor schválil. Stejně učinil v Praze i prof. Rubeska. V Brně vyučovala na vyšší dívčí škole francouzskému jazyku ctitelňáčkou Adéla z Azbeterů, jež obdržela od samotného císaře titul "pa-

ni". A proto přemítám, proč by nemohl býti titul dán všem svobodným damám, které účinkují ve veřejném životě pro blaho obecní, sta a pro útěchu trpících? Proč u mužů není pro svobodný stav podobného odvození?

A proto, ženy, řiďte se tím "Rovné právo všem!" Jest to zajisté heslo správné, neboť, ať muž, či žena, každý chce býti v životě šťasten a spokojen.

Čteným čtenářkám našeho "Pokroku" přeji veselé vánoce a šťastný Nový rok, což přeji i redaktoru a celému personálu.

Vánočka neb houska.

Ve dvou líbrách mouky rozemní kus másla velikosti koflíku, přidej k tomu koflík cukru, trochu soli, z jednoho citronu ostrouhej kůru, dej do vlažného mléka rozpuštit dva kousky lisovaných kvásků, vraz do toho ze tří vajec žloutky, zadělej dobrým mlékem v tuhé těsto a nech náležitě kynout. Mezitím rozkrájej neb usekej 1/4 libry hrozinek bez pecek neb sultánek. Když pak těsto náležitě zkyne, posyp vál moukou, dej na něj těsto, přidej k němu hrozinky a mandle, vše dobře proměš, načež těsto rozkrájej na šest kousků, 3 menší a 3 větší. Tyto uválej na dlouhé praménky, spleť tři větší a tři menší, větší dej na plech, pomazaný máslem, na ně vlož spletené menší, pomazá žloutkem z vejce, načež nech vánočku hodinu nebo dvě kynout a pak as hodinu zvolna v troubě péci.

Pečená ryba s kyselou smetanou.

Očištěnou rybu dobře uasol, pak dej na pekáč dvě neb tři plechové líbce, na tyto polož rybu s koží navrch, by nepřilehla, dej do ní kus másla, jednu rozkrájenou cibuli, několik zrnek pepře, trochu dymnána, podlej vodou a trochu octa a nech v troubě do šervena upéci. Mezi pečením však často polevej kyselou smetanou. Když pak je ryba upečená, pozorně jí vyndej na misku, do omáčky mážoš předat trochu hovězí polévky, a tolik smetany, kolik chceš mít mnoho omáčky. Nech trochu povářit, pak omáčku přeced na rybu a tu oblož pěknými kuedlíčky, anebo jinak můžeš ji ozdobiti.

Cerné piskoty.

Dej na misku čtvrt libry mletého cukru, do kterého vraz čtyři žloutky a míchej tím čtvrt hodiny. Potom k tomu dej půl koflíku strouhané čokolády, zamíchej do toho ze čtyř bílků tuhý sníh a konečně do toho nasyp as dvě uce monky. Potom to již mnoho nemíchej, jen tolik, aby se mouka vmíchala. Po té vlej to na plíšek, pomazaný máslem, velikosti 6 při 10 coulích, a nech péci. Když se to upeče, vyklop a nech přes noc státi. Potom k tomu dej nožem rozkrájej na plech, pokrytý papírem, pomazá je citronovým ledem, a nech je ve vlažné troubě osušit. Jsou velmi dobré.

Dobrá nádivka kaštanová neb mandlová.

Utři čtyři loty másla, přidej čtyři vejce, čtvrt libry oloupaných, na drobno rozsekaných sladkých mandlí, trochu smetany, lžičku cukru, soli a strouhané žemličky, které dej tolik, aby nádivka nebyla ani hustou ani řídkou, rozničeš to dobře a vypejí tím vole. Kaštanová nádivka pak připraví se takto: Oloupej asi libru kaštanů, dej je na kastrol, polej je trochu polévky, přidej k nim, az značkou, trochu cukru a pak je nech vychladnout. Pak jim vypejí vole. Husa se může takovým způsobem také připravit. Stejně i kačna, která je pak velice chutnou.

NĚCO OD NÁS.

(Píše teta Vítá m v á s o v á.)

Nelekejte se, že jsem zase v ženském Hlíde. Chei vám však povědět, co je dobré na omrzlé nohy. Vím, že vás dosti, které tím trpíte. Každou zimu, jakmile nohy trochu nastýdnou, je s nimi soužení. Otok, kůže se světi jako sklo, bolavá místa zčervenají, svědí a páli, tak že člověk neví, na kterou by se dříve postavil. V případech takových nic nepomůže lépe, než vykoupatí večer nohy v teplé vodě, které pak osuše, obalte kouskem vaty, kterou namoče v petroleji a obalte dále vatou suchou,

ALBERT JAR. HAVRÁNEK.

Sonety Vánoční.

A padá sníh a kraj se zvolna leží...
V oknech to světy z stromků prositá,
a duše moje všim tím opítá
k mluva vrací se a znovu věří.

Ke kamennu blíž se tulim po večeri...
— jak skromou je! — a chtěl bych dovesti
vypít z číše, která nalita,
vše zapomenutí a vzpomínek dvěti.

Proč nemožno? Proč ty mne vádceky vrací
k tomu, co dnes mi v daleku se stráci
a bludnou hvězdou padá do noce?

Lidé jsou zlí a věru vyseljaeí...
Proč však mi nyní výsměchem jen spáeí
vzpomínky, které loni — vánoce!

Tak vidíte, že letos jako loni
mne zastihnou a stejně po roce
ty tajupně, krásně vánoce,
jež cítím v duši, smrkovím kde voní.

Jsem opět sám... Má blava nít se klouí
a oko rozvírá se široce...
Je v něm tak vřko jako v potoee,
nad kterým zmrazím raňičky az zvoni...

Zvoní mi v hlavě... duši vzpomínkami
ten Středý cober, bolest jenž zas dá mi
a nový smutek s větším úrokom...

Dnes opět zaletá mi myšlenkami
ke chvíli, kdy jsem radostně vykřik: "Mam!"
To však už bylo dávny před rokem...

Česko-americký přehled.

Schůze newyorského literárního klubu "Slavia" byla velice četně navštěvována. O Petru Bezručovi předsedal Karel Leitner. Přednesl i několik básní, vřhající jasné světlo na bezpráví, páchané na českém lidu ve Slezsku. Svou pravdivostí a britkostí vyvolaly velice silný a hluboký dojem. Slovácké písně, přednesené sl. Annou Fabryovou, byly odměňovány pochvalou houbřivého potlesku.

V Yonkers, N. Y., usazení krajané se tuží. Zase odevzdali \$20 na milionový dar Matice školské v Čechách.

Slavný pěvec českých písní, krajan Boža Umírov, zpíval minulý týden v hlavním spolkové městě, ve Washingtonu. Učinil tak na zvláštní pozvání holandského vyvoláče a sice u příležitosti koncertu, který se konal v holandské budově vylsmeecké. K našemu projevům pochvaly strhly hlavně písně české a slovenské. Zvláště se líbila Dvořáková "Skromná." "Když mne stará matka" a "Má píseň." Ze slovenských písní nejvíce se zandouvaly "Dievče," "Vinko" a "Forman." Uměleci bylo ze všech stran gratulováno.

O zřízení české stolice při státních universitách ve státech Illinois, Wisconsin a Michigan zajímá se nemalo český kongresník Adolf J. Sabath z Chicaga a jeho bratr, právník Josef Sabath. Oba pánové jali se již na uskutečnění krásné té a pro nás Čechy výsoce důležité myšlenky pracovati.

Česká amerika má se opět na co těšiti. Po novém roce, někdy v měsíci lednu, zavítá do New Yorku výborná česká umělkyně, paní Dr. Božena Jerábková-Kaelova, bývalá přední členkyně pražských divadel. Zmíněná dáma jede sem za účelem studia amerických divadelních poměrů, o které se velice zajímá. Při té příležitosti neopomen se podívati ani na české Chicago.

Jiným hostem z Prahy bude i výborný český komik, p. J. Heřman-Zeffi, bývalý říditel veselého kabaretu ve "Dvorním pivovaru." Týž sem přijede s celou družinou a uspořádá ve všech větších městech, kde jsou usazení Češi, řadu představení. Obehd svůj povede zcela na vlastní pěst, tak že českou veřejnost nesklame žádným humbukem.

Osada Nový Tábor v Chicagu odevzdala minulou neděli při velmi pěkném a v pravdě uměleckém programu svému účelu nové zbudované školní budovy, kterou pojmenovala po největším českém historiku Františku Palackém. Nová tato škola, která pro další život a rozvoj svobodomyslných Čechů v Americe má nemalo důležitý význam postavena je na 41. Courtu blíž 16. ulice.

V Cuba, Kans., zakládá Dr.

Kohout dramatický sbor za účelem účinnějšího pěstování českého jazyka a seznamování s českou dramatickou literaturou. Chvály hodné.

Na výstavce farmerských plodin v Ellsworth, Kans., byli významně i krajané a sice J. V. Dražka, J. Babas, V. Svoboda, A. Vodrážka, J. Šlechta, F. Vilek a Eliška a Anežka Dolečkové.

Řád Karolina Světlá, č. 96, Z. Č. B. J. v Crete, Neb., povodil \$2.00 na F. M. S. v Čechách. Následování hodno.

Sl. Irma Vančurova, deera váženého omázkého osadníka V. Vančury, sklídila velmi pěkný úspěch při slavnosti, která se v High School konala minulý týden, za svou nad míru zlařilou přednáškou.

Rodina krajana Ant. Jurky z New Yorku dala nám velmi pěkným způsobem příklad, jak bycím nejvíce oslavili vánoce. Vzpomínkou na starou vlast a sice darem Ústřední Matice školské. Sama věnovala pro uvedený účel \$10. Sl. Běla Jurková, nyní již herečka zvučného jména, v obnosu tom přispěla na milionový dar \$1.00. Při tom mimochodem připomínáme, že p. Ant. Jurka je kustosem českého oddělení v obšoece Veřejných knihoven v New Yorku.

Při právnických zkouškách v Mount Vernon, Ill., prošla i celá řada studentů z Chicaga, mezi kterými byli i krajané Frank J. Link a L. F. Moudrý.

V Chicagu zemřela minulý týden po delší době trvajícím nemoci, pi. Augusta Lonková, známá učitelka na české svobodomyslné škole v Irving Parku. V zesnulé ztratilo české svobodomyslné školství jednu z nejzasloužilejších pracovníček. Sňehetná paní ta věnovala veškeren volný čas spolkovému a národnému životu a stala se primum zakladatelkou školy, která bude v nejbližší době dobudována v Irving Parku. Zesnulá narodila se na Smíchově v Praze, kde také nabyla svého vzdělání jako učitelka. R. 1891 přijela se svým chotem do Ameriky, kde jí bylo předložiti velmi mnoho trpkých zkušeností trapných počátků. Po seznání poměrů zdejších odhodlala se pracovati pro dobro krajanů a na poli tom dodělala se úspěchů nejčestnějších. Budíž jí čestná památka.

Slavná krajananka naše, sl. Emma Destinová, zpívala minulý týden v Ponochiellově operě "La Gioconda" spolu s prodáváním zpěvákem Carusem a tento týden vystoupila jako Aida ve stejnojmenné operě Verdiho.

Dramatický sbor D. A. Sokola "Osvěta" sehraje v neděli, dne 26. prosince, výbornou Straussovu operetu "Cikánský baron."

Přistěhovalecký úřad v Ellis Island na žádost rakouského konzulátu zadržel krajana Karla Tuma, jenž je obviněn, že zpronevěřil Drabovickému Sokolu 200 dol. jako starosta. Krajan Tuma vysvětluje, že prý zmíněný Sokol měl slavnost odbalení praporu a slavnost ta stála něco více peněz, než se očekávalo. Vypůjčili prý si tedy 1000 Korun z banky a ponevadž je nemohli zase zaplatit na zpět, obvinili jej, že on je odnesl přes to, že každý dobře ví, že starosta nemá co činit s penězi, nýbrž finanční tajemník a pokladník. Než na to všecko nepřistoupil přistěhovalecký úřad a Tumu vyšetřoval a zatím jej zadržel k deportaci. Zbývá tu ovšem celou záležitost vyšetřiti. Podle zprávy byla sem zaslána depeše vlivem rakouských úřadů a snad i vlivem klerikálních. V depeši se praví, že zpronevěra byla učiněna a že vinné nese krajan Tuma. Krajan Tuma na druhé straně ukazuje na to, že každý věděl o jeho odjezdu a že mohli tedy celou věc vyříditi dříve. Krajan Tuma přijel sem docela otevřeně a podle svého jednání je si jist celou věc. Odvolal se proti rozhodnutí přistěhovaleckého úřadu a záležitost ta zajisté bude mít do sebe dost zajímavého.

K případu tomuto německý časopis Staatszeitung nutí se do vtípání a trápí si posměšky z českého Sokola. Má však přece jen tolik respektu, že jmenuje českého Sokola "Tschechische Sokol". Jinak ale dokazuje svojí neomaleností a surovost nám již známou a docela obyčklou.

Zvláštní nehodou přišel o život krajan p. John J. Vlaeh, bývalý obyvatel v Syracuse, N. Y., a poslední dobu občan z Denver, Colo. Jel navštívit své příbuzné,

...THE...
ROYAL

STANDARD \$65.00
psací stroj
NEJDOKONALEJŠÍ STROJ
DNEŠNÍ DOBY!
Vykoná daleko lepší, vzhlednější a dokonalejší práci, při menší námaze a menší pozornosti na pracující součástky.
Můžete sice více zaplatiti, ale nemůžete více koupiti!
ROYAL TYPEWRITER CO.,
Royal Typewriter Bldg., New York.
21 Monroe Street,
CHICAGO, ILLINOIS.

Dr. Fr. Svoboda,
český lékař,
BRAINARD, NEB.
znovu otevřel úřadovnu po delších studiích ve výhodních lékařských školách v německých krajinách, obraťte se na něho a dověřte. Dr. Fr. Svoboda se řadí mezi ty nejprůběžnější lékaře ve státě, co se týče diagnózy — rozpoznání nemocí. 51f

J. H. Kučera
LEIGH, NEB.
znamenitý a bojně zábošený lékařský znanýský oběd. Bohatý výběr — zvěřba a uzeneho masa, vafle, maso a salám všeho druhu. Za hovězí a vepřový obědek a sýrové kůže platim vždy nejvyšší tržní cenu. Každý, kdo má závod navštívit, bude vřadomně a poctivě obslužen. O výzvu přičež 244f

ZDARMA!
Nový lék začleme každému na zloušku, kdo ho potřebuje. Nemocní muži, melancholici, vyzledli a trpící různými pohlavními chorobami, ztrátou paměti, revmatismem, nervosou, nemocí jater neb měchýře, mohou získati lék na naše útraty. Tyto léky jsou zvláště připravované pro ženy a muže, trpící pohlavními chorobami, nedostatkem energie, sebedůvěry, lhostejností, zlými zvyky, chronickými chorobami, stýdlivostí atd. Léky tyto působí na ztlonštění, čilost, sesilí zdraví, rozveselí a očistí mysl. Jestliže jste uživi jiných léků marně, zkuste je také tyto a to
ZDARMA.
neb my vám chceme pomoci jako dobří Samaritáni a přátelé. Náš lék je králem všech léků. Pište dnes, a dostanete paklik a knížku o způsobu nového léčení.
Adresujte: 214
Samaritan Sanitarium Dep. 131
NORTH DETROIT, MICH.

které již 10 roků neviděl. Vezl se dráhou New York Central a chtěje posídati, ubíral se ze spáchovozu do jídelny. Když byl ve vestibulu mezi dvěma karami, tyto pojednou se od sebe odepjaly a on spadl mezi ně. Jelikož vlak jel velkou prudkostí, byl na místě usmrcen.
— Čičežský knihkupec, krajan J. Staněk rozšířil obehd svůj o české oddělení novinek, spadajících do všech oborů naší literatury. Novinky ty jej dojdou počátkem měsíce ledna. Přáli bychom mu, by za svou poctivou a dobrou snahu našel i dost odkupníků.